

KASVISTOINVENTOINTIRAPORTTI

MUIKUNVUORI

Kaarina, Ravattula

Tanja Aalto
1999

Tutkimuskohde

Muikunvuoren tutkimuskohde sijaitsee Kaarinan pohjoisosissa Ravattulassa lähellä Turun rajaa peruskarttakoordinaattien X= 6707 08-13 ja Y= 57476-82 välillä (pk-lehti 1043 12 Littoinen). Kasvisto on tutkittu yhteensä n. 7500 m² kokoiselta alueelta.

Tutkimuksen tarkoitus

Kasvistokartoitus on tehty 16.6., 18.6. ja 19.7.1999 Museovirastolle. Vuonna 1990 Liisa Tuomi on tehnyt alueella kasvistoinventoinnin pohjaksi alueen hoitoa varten ja mahdollisten harvinaisten tai suojeltavien kasvilajien tai muinaista ihmistoimintaa osoittavien kasvilajien löytämiseksi. Tämän seuraintainvoinnin tarkoituksena on kartoittaa alueella viime vuosina tehdyn hoidon mahdollisia vaikutuksia kasvillisuuteen.

Yleiskuvaus

Tutkittu alue sijaitsee varsinaisen, yli 60 metriä korkean, Muikkuvuoren luoteispuolella. Alueen ja pohjoispuolella virtaavan Aurajoen välillä on Hämeentie ja kapeahko peltoalue. Lännen sekä etelänpuolella on pientaloasutusta ja koillisessa laaja kauppakeskus.

Kasvisto on tutkittu kahdelta lähekkäiseltä alueelta. Lännenpuoleinen alue sijaitsee n. 25 metriä korkean mäennyppylän pohjoisrinteellä. Alue on pääosin lehtomaista tuorepohjaista kangasmetsää. Rinteen reunaosassa sijaitsee uhrikivi ja paikalla on ollut rautakautista asutusta. Toinen tutkimusalue idän puolella käsittää niittyalueen ja länteen sekä osan pohjoiseen päin laskevaa rinnettä, jossa on pieni avokallio ketokasveineen.

Kasvisto

Lännenpuoleisen tutkimusalueen metsikön valtapuulajina on kuusi. Alueella kasvaa jonkin verran myös mäntyä ja lehtipuita, kuten koivua, haapaa ja pihlajaa. Paikoitellen esiintyy runsaasti haapa- ja erityisesti pihlajavesakkoa. Kenttäkerroksessa lehtomaisen tai tuoreen kangasmetsän kasveista runsaimpina esiintyvät mustikka, kielo, syyliälinnunherne, kevätpiippo ja heinistä metsälauha, paikoitellen kasvaa myös valkovuokkoa, metsätähteä ja metsäorvokkia. Syyliälinnunhernettä kasvaa melko runsaasti sekä uhrikiven puoleisella että pohjoisen puoleisella rinteellä. Lisäksi tuomen sekä taikinamarjan ja muidenkin marjapensaiden taimia löytyy siellä täällä. Luoteiskulmassa, ojan pientareella kasvavat maksaruohot ovat ilmeisesti koristekasvikarkulaisia läheisiltä tonteilta. Mäennyppylän ylätasanteella lehtipuiden varjossa on rehevää kasvillisuutta mm. nokkosta, metsäkurjenpolvea, koiranputkea, kissankelloa, tädykkeitä ja metsäorvokkia. Länteenpäin laskeutuvalla rinteeltä löytyi yksi yksilö rauhoitettua, lehtomaisissa metsissäkin, puolivarjoisilla paikoilla viihtyvää valkolehdokkia.

Kapea kaistale em. tutkimusalueen ja niityn välissä, jossa uhrikivetkin sijaisivat, on pääosin samantyyppistä tuoreen/lehtomaisen kankaan kasvillisuutta. Niityn puoleisella reunalla kuusten alla kasvaa melko runsaasti kapealehtipajua, jokunen isotuomipihlajan taimi ja terttuselja. Eteläosassa alue jatkuu niittymäisenä niittykukkineen.

Idänpuoleinen tutkimusalue käsittää kosteahkon niityn tyypillisine niittykasveineen ja pienen kallionnyppylän, jonka länteen laskeutuva rinne on kuivempaa ketomaista maastoa. Tuoreella niityllä kasvillisuus on rehevää ja runsaskukkaista, mm. koiranputkea, särmäkuismaa, harakankelloa, ahomataraa, poimulehtiä, päivänkakkaraa, niittyhumalaa, apiloita ja mesiangervoa kasvaa niityllä. Heinistä valtalajeina ovat nurmipuntarpää, nurmilauha ja röllit, myös saroja ja vihvilöitä sekä karhunputkea esiintyy paikoitellen kosteimmissä kohdissa. Niityn reunalla, kallionnyppylän pohjoispuolella katajaa, mäntyä, pihlajaa ja haapaa kasvavalla alueella valtalajeina olivat mustikka, metsälauha ja syyälinnunherne. Yleisesti metsän laitoihin levinnyt koristepensas isotuomipihlaja sekä kapealehtipaju olivat myös levittäytyneet puiden katveeseen.

Niitylle laskeutuva kallioinen rinne on kuivempaa ja avoimempaa maastoa, jolla kasvaa tyypillisiä ketojen kasveja mm. keltamaksaruohoa, hopeahanhikkia, huopakeltanoa, kissankelloa, ketoneilikkaa, mäkitervakkoa, pukinjuurta, sikoangervoa, ahosuolaheinää ja heinistä lampaannataa, tuoksusimaketta, mäkikauraa ja ahdekauraaakin muutama tupas.

Tulosten tarkastelu

Lännenpuoleisilta tutkimusalueilta metsänlaitamien kukkia löytyy edelleen runsaasti, vaikka umpeenkasvu onkin edelleen uhkana alueella runsaasti vesovien pihlajan ja haavan taimien johdosta. Jotta elintilaa riittäisi myös metsäkukille ja kasvillisuus säilyisi monipuolisena, on tärkeää jatkaa edelleen vesaikon raivausta. Myös uudet kuusen taimet kannattaa poistaa, jotta alue pysyisi avoimempana. Länsirinteeltä löytynyt Suomen eteläpuoliskossa melko yleinen, mutta harvinaistunut alkuperäiskasvi, valkolehdokki, viihtyy parhaiten puoliksi varjoisilla paikoilla lehdossa ja lehtoniityillä, mutta kasvaa monesti myös lehtomaisilla kankaillakin. Tämä valkokukkainen kämmekkä tuoksuu voimakkaasti hämärässä ja huokuttelee pitkä imukärsäisiä yöperhosia kukkansa pitkässä kannuksessa olevalle mesivarastolleen.

Uhrivien ohitse kulkevan polun varrella on kapealehtipaju muodostanut muutamia tiheitä pensaikkoja, joita ei kannata päästää leviämään ainakaan laajemmalle alueen avoimuutta ajatellen. Myös isotuomipihlajan taimia löytyy niityn reunalta raitaa kasvavalta alueelta. Isotuomipihlajalla on taipumus kasvattaa tiheitä pöheikköjä, joten sitäkään ei ole syytä päästää levittytymään.

Niityn kasvillisuus on runsaskukkaista ja melko runsaslajistakin. Niiton vaikutus näkyykin lajien runsastumisena, uudet kukkakasvit ovat saaneet elintilaa ja kasvumahdollisuuden. Koiranputken rehevät kasvustot ovat vallanneet niityn alareunaa, siellä täällä on runsaita apilakasvustoja, ja myös alunperin lehto- ja ruoho- ja lettokorpien kasvi, mutta ihmistoiminnasta hyötynyt karhunputki on levinnyt niitylle.

Idänpuoleisen tutkimusalueen avoimen rinteeseen kasvillisuus on säilynyt ketomaisena, vaikka onkin kuivasta kesästä kärsineenä pahoin kuivunut jo kesäkuun puolella. Myös arkeologisessa mielessä kiintoisimmat lajit, ahdekaura ja sikoangervo, kasvavat tällä alueella. Kallion reunalla puuston katveeseen on levinnyt isotuomipihlajan ja

kapealehtipajun taimia, joita ei kannata päästää muodostamaan tiheitä pöheikköjä.

Turussa 30.8.1999

Tanja Aalto

Muikunvuori: Kasviliitat, yksilörunsaus arvioitu asteikolla 1-5

Läntinen isompi

tutkimusalue:

Puut ja pensaat:

<i>Acer platanoides</i>	vaahtera	1	
<i>Betula pendula</i>	rauduskoivu	1	
<i>Betula pubescens</i>	hieskoivu	1	
<i>Juniperus communis</i>	kataja	1	
<i>Picea abies</i>	kuusi	3	
<i>Pinus sylvestris</i>	mänty	2	
<i>Populus tremula</i>	haapa	2	
<i>Prunus padus</i>	tuomi	1	taimia
<i>Quercus robur</i>	tammi	1	taimia
<i>Ribes alpinum</i>	taikinamarja	2	
<i>Ribes rubrum</i>	punaherukka	1	
<i>Ribes uva-crispa</i>	karviainen	1	
<i>Rubus idaeus</i>	vadelma	2	
<i>Salix caprea</i>	raita	1	
<i>Salix rosmarinifolia</i>	kapealehtipaju	1	
<i>Sorbus aucuparia</i>	pihlaja	4	

Ruohovartiset:

<i>Achillea millefolium</i>	siankärsämö	1	
<i>A. ptarmica</i>	ojakärsämö	1	
<i>Agrostis capillaris</i>	nurmirölli	3	
<i>Alchemilla ssp.</i>	poimulehti	1	
<i>Alopecurus pratensis</i>	nurmipuntarpää	1	
<i>Anemone nemorosa</i>	valkovuokko	2	
<i>Anthriscus sylvestris</i>	koiranputki	2	
<i>Avenula pubescens</i>	mäkikaura	1	
<i>Calamagrostis arundinacea</i>	metsäkastikka	1	
<i>Campanula rotundifolia</i>	kissankello	1	
<i>Convallaria majalis</i>	kielo	4	
<i>Deschampsia flexuosa</i>	metsälauha	5	
<i>Dryopteris carthusiana</i>	metsäalvejuuri	1	
<i>Dryopteris filix-mas</i>	kivikkoalvejuuri	1	
<i>Elymus repens</i>	juolavehänä	1	
<i>Equisetum arvense</i>	peltokorte	1	
<i>Festuca ovina</i>	lampaannata	1	
<i>Festuca pratensis</i>	nurminata	1	

<i>Festuca rubra</i>	punanata		1
<i>Fragaria vesca</i>	ahomansikka		2
<i>Galium album</i>	paimenmatara		1
<i>Galium boreale</i>	ahomatara		2
<i>Galium verum</i>	keltamatara		1
<i>Geranium sylvaticum</i>	metsäkurjenpolvi	x	
<i>Geum urbanum</i>	kyläkellukka		1
<i>Hieracium umbellatum</i>	sarjakeltano		1
<i>Hypericum maculatum</i>	särmäkuisma		1
<i>Lapsana communis</i>	linnunkaali		1
<i>Lathyrus linifolius</i>	syylälinnunherne		3
<i>Leucanthemum vulgare</i>	päivänkakkara		1
<i>Luzula pilosa</i>	kevätpiippo		3
<i>Lychnis viscaria</i>	mäkitervakko		1
<i>Phleum pratense</i>	nurmitähkiö, timotei		1
<i>Platanthera bifolia</i>	valkolehdokki		1
<i>Poa pratensis</i>	niittynurmikka		1
<i>Polypodium vulgare</i>	kallioimarre		1
<i>Ranunculus acris</i>	niittyleinikki		1
<i>Ranunculus auricomus</i>	kevätleinikki		1
<i>Ranunculus</i>	aholeinikki		4
<i>polyanthes</i>			
<i>Rumex acetosa</i>	niittysuolaheinä		1
<i>Rumex acetosella</i>	ahosuolaheinä		1
<i>Sedum acre</i>	keltamaksaruoho		1
<i>Taraxacum ssp.</i>	voikukka		1
<i>Trientalis europaea</i>	metsätähti		1
<i>Trifolium medium</i>	metsäapila		2
<i>Urtica dioica</i>	nokkonen		2
<i>Vaccinium myrtillus</i>	mustikka		3
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	puolukka		1
<i>Veronica chamaedrys</i>	nurmitädyke		2
<i>Veronica officinalis</i>	rohtotädyke		1

Läntinen pienempi tutkimusalue:

Puut ja pensaat:

<i>Acer platanoides</i>	vaahtera		1
<i>Betula pendula</i>	rauduskoivu		1
<i>Betula pubescens</i>	hieskoivu		1
<i>Juniperus communis</i>	kataja		1
<i>Picea abies</i>	kuusi		3
<i>Pinus sylvestris</i>	mänty		1
<i>Rubus idaeus</i>	vadelma		1
<i>Salix caprea</i>	raita		3
<i>Salix rosmarinifolia</i>	kapealehtipaju		2

<i>Sambucus racemosa</i>	terttuselja	1
<i>Sorbus aucuparia</i>	pihlaja	2

Ruohovartiset:

<i>Achillea millefolium</i>	siänkärsämö	2
<i>A. ptarmica</i>	ojakärsämö	2
<i>Agrostis capillaris</i>	nurmirölli	4
<i>Alchemilla</i> ssp.	poimulehti	2
<i>Alopecurus pratensis</i>	nurmipuntarpää	4
<i>Angelica sylvestris</i>	karhunputki	1
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	tuoksusimake	3
<i>Anthriscus sylvestris</i>	koiranputki	2
<i>Avenula pratensis</i>	ahdekaura	x
<i>Campanula patula</i>	harakankello	1
<i>Campanula rotundifolia</i>	kissankello	2
<i>Deschampsia cespitosa</i>	nurmilauha	2
<i>Deschampsia flexuosa</i>	metsälauha	5
<i>Elymus repens</i>	juolavehnä	2
<i>Epilobium angustifolium</i>	maitohorsma	2
<i>Equisetum arvense</i>	peltokorte	1
<i>Festuca ovina</i>	lampaannata	2
<i>Festuca rubra</i>	punanata	2
<i>Filipendula ulmaria</i>	mesiangervo	2
<i>Fragaria vesca</i>	ahomansikka	3
<i>Galeopsis speciosa</i>	kirjopillike	1
<i>Galium boreale</i>	ahomatara	4
<i>Galium verum</i>	keltamatara	3
<i>Geranium sylvaticum</i>	metsäkurjenpolvi	1
<i>Geum urbanum</i>	kyläkellukka	1
<i>Hieracium umbellatum</i>	sarjakeltano	2
<i>Hypericum maculatum</i>	särmäkuisma	3
<i>Lathyrus linifolius</i>	syylälinnunherne	3
<i>Lathyrus pratensis</i>	niittynätkelmä	1
<i>Leontodon autumnalis</i>	syysmaitiainen	1
<i>Leucanthemum vulgare</i>	päivänkakkara	2
<i>Luzula multiflora</i>	nurmipiippo	1
<i>Luzula pilosa</i>	kevätpiippo	1
<i>Phleum pratense</i>	nurmitähkiö, timotei	2
<i>Pilosella officinarum</i>	huopakeltano	1
<i>Pimpinella saxifraga</i>	pukinjuuri	2
<i>Poa angustifolia</i>	hoikkanurmikka	x
<i>Poa pratensis</i>	niittynurmikka	2
<i>Polygonatum odoratum</i>	kalliokieli	1
<i>Polypodium vulgare</i>	kallioimarre	1
<i>Prunella vulgaris</i>	niittyhumala	2

Ranunculus acris	niittyleinikki	x	
Ranunculus polyanthemos	aholeinikki		1
Ranunculus repens	rönsyleinikki		2
Rumex longifolius	hevonhierakka		1
Sedum acre	keltamaksaruoho		2
Stellaria graminea	heinätähtimö		2
Taraxacum ssp.	voikukka		2
Trifolium medium	metsäapila		3
Trifolium pratense	puna-apila	x	
Tussilago farfara	leskenlehti		1
Vaccinium myrtillus	mustikka		2
Vaccinium vitis-idaea	puolukka		1
Veronica chamaedrys	nurmitädyke		2
Veronica officinalis	rohtotädyke		1
Vicia cracca	hiirenvirna		1
Vicia sepium	aitovirna		1
Viola canina	aho-orvokki		1

Itäinen tutkimusalue:

Puut ja pensaat:

Amelanchier spicata	isotuomipihlaja	1	taimia
Betula pendula	rauduskoivu	1	
Juniperus communis	kataja	2	
Picea abies	kuusi	1	
Pinus sylvestris	mänty	1	
Populus tremula	haapa	2	
Ribes alpinum	taikinamarja	1	
Rubus idaeus	vadelma	1	
Salix rosmarinifolia	kapealehtipaju	1	
Sorbus aucuparia	pihlaja	1	

Ruohovartiset:

A. ptarmica	ojakärsämö	1
Achillea millefolium	siankärsämö	2
Agrostis capillaris	nurmirölli	3
Alchemilla ssp.	poimulehti	2
Alopecurus pratensis	nurmipuntarpää	5
Angelica sylvestris	karhunputki	1
Anthoxanthum odoratum	tuoksusimake	2
Anthriscus sylvestris	koiranputki	3
Avenula pubescens	mäkikaura	1
Campanula patula	harakankello	3
Campanula rotundifolia	kissankello	2

<i>Carex nigra</i>	jokapaikansara		1
<i>Carex pallescens</i>	kalvassara		1
<i>Cerastium fontanum</i>	nurmihärkki		1
<i>Cirsium arvense</i>	pelto-ohdake		1
<i>Deschampsia cespitosa</i>	nurmilauha		3
<i>Deschampsia flexuosa</i>	metsälauha		1
<i>Dianthus deltoides</i>	ketoneilikka		1
<i>Elymus repens</i>	juolavehnä		1
<i>Epilobium angustifolium</i>	maitohorsma		3
<i>Equisetum arvense</i>	peltokorte		2
<i>Equisetum sylvaticum</i>	metsäkorte		1
<i>Festuca ovina</i>	lampaannata		2
<i>Festuca pratensis</i>	nurminata	x	
<i>Filipendula ulmaria</i>	mesiangervo		2
<i>Filipendula vulgaris</i>	sikoangervo		1
<i>Fragaria vesca</i>	ahomansikka		2
<i>Galium album</i>	paimenmatara		1
<i>Galium boreale</i>	ahomatara		3
<i>Galium verum</i>	keltamatara		3
<i>Geum rivale</i>	ojakellukka		1
<i>Hieracium umbellatum</i>	sarjakeltano		1
<i>Hypericum maculatum</i>	särmäkuisma		3
<i>Juncus conglomeratus</i>	keräpäävihvilä		1
<i>Lathyrus linifolius</i>	syylälinnunherne		1
<i>Lathyrus pratensis</i>	niittynätkelmä		3
<i>Leontodon autumnalis</i>	syysmaitiainen		1
<i>Leucanthemum vulgare</i>	päivänkakkara		2
<i>Luzula multiflora</i>	nurmipiippo		2
<i>Luzula pilosa</i>	kevätpiippo		1
<i>Lychnis viscaria</i>	mäkitervakko		2
<i>Myosotis arvensis</i>	peltolemmikki		1
<i>Phleum pratense</i>	nurmitähkiö, timotei		2
<i>Phragmites australis</i>	järviruoko		1
<i>Pimpinella saxifraga</i>	pukinjuuri		1
<i>Potentilla argentea</i>	hopeahanhikki		1
<i>Potentilla erecta</i>	rätvänä		1
<i>Prunella vulgaris</i>	niittyhumala		2
<i>Ranunculus acris</i>	niittyleinikki		2
<i>Ranunculus auricomus</i>	kevätleinikki		1
<i>Ranunculus</i>	aholeinikki		2
<i>polyanthemos</i>			
<i>Ranunculus repens</i>	rönsyleinikki		2
<i>Rumex acetosa</i>	niittysuolaheinä		1
<i>Rumex acetosella</i>	ahosuolaheinä		1
<i>Sedum acre</i>	keltamaksaruoho		1
<i>Stellaria graminea</i>	heinätähtimö		2

Taraxacum ssp.	voikukka		2
Trifolium hybridum	alsikeapila		1
Trifolium medium	metsäapila	x	
Trifolium pratense	puna-apila	x	
Trifolium repens	valkoapila		2
Tripleurospermum inodorum	peltosaunio		1
Urtica dioica	nokkonen		1
Vaccinium myrtillus	mustikka		1
Veronica chamaedrys	nurmitädyke		3
Vicia cracca	hiirenvirna		2
Vicia sepium	aitovirna		2